

OSTRAVAN.CZ

1. Druhá premiéra Prodané nevěsty: Proč bychom se netěšili, když se hraje, zpívá a tančí s takovým gustem

18.12.2022 ostravan.cz - Milan Bátor

Odkaz na originál

Klíčová slova: operu (2); Ostravská; Ostravský

Nová operní inscenace Prodané nevěsty je hravá a bezprostřední. Sotva se rozezní první tóny geniální přehry Bedřicha Smetany, objeví se na scéně teenageři s kyblíky a malířským náčiním. Kluci malují stavení, holky srdíčka a když je dílo hotovo, všichni společně svůj výtvar smažou. Přehra pomalu končí, ale tato výtvarná evokace je působivou vizuální introdukcí ikonického díla, které ostravská inscenace uvádí netradičním a dynamickým způsobem.

Nejvýraznější složkou aktuálního ostravského nastudování je choreografie. Lukas Zuschlag, Jana Tomsová a Števo Capko doslova prošpikovali operní inscenaci plejádou tanečních gagů, čísel a výstupů: vesnické prostředí je tanečnický charakterizováno imitací různých domestikovaných zvířat, kterým vévodí nadživotní slepice a gigantický medvěd na sklonku třetího dějství. Taneční a pohybové výjevy jsou dobře synchronizované, nechybí jim nápad a všudypřítomná hravost. Od elementárních posunků a gest k složitým tanečním sestavám (tanečnice si stříhnou dokonce i kankán) čiší choreografie radostí z vyjádření pohybu, který vyrůstá z rytmického spádu Smetanovy hudby.

Tenorista Ondřej Koplík v roli Vaška. (Foto: Martin Popelář)

Také režie Jiřího Nekvasila se vydala svobodnou cestou a do kanonického díla se snažila vnést novou energii. Dlužno říct, že ostravská inscenace to s experimentováním nijak nepřehání, ve srovnání s nedávnou pražskou Prodanou nevěstou je zde míra avantgardy únosná a přijatelná. Příběh Jeníka a Mařenky má v podstatě klasické reálie s decentními prvky recese a nadsázky. Odvaha udělat si ze sebe sama legraci je ovšem přínosná, zvláště když jde o "žonglování" s životy mladých lidí, kterému sám Smetana s humorem nastavil zrcadlo.

Ostravská inscenace klasickou národní **operu** vypráví bez násilných zásahů do děje a prostředí. Bez úmyslu hlavní osu příběhu deformovat či bagatelizovat. Pouze si vymyslela důrazný akcent na vizuální stránku, rozpustilost a akční choreografické řešení dlouhých instrumentálních meziher. Že je ve hře i humorná satira jistých vlastností a potměšilá dekonstrukce národních manter? Výtvarné koláže dadaistického ražení? Myslím, že Smetana by byl první, kdo by se tomu smál a komu by se takové pojetí líbilo. Ostatně i pro něj byla Prodaná nevěsta "hračkou", kterou odpověděl na kritické hlasy, že jako "wagnerián" nedokáže napsat **operu** v národním duchu.

Ostravský basista Martin Gurbaľ jako Kecal. (Foto: Martin Popelář)

Preciznost, jistota a strhující výraz provází podání operního sboru. To, že sbormistr Jurij Galatenko umí, je známá věc. Ne vždy je však výkon sboru tak synchronní a vycizelovaný. Znamenitě je i hudební nastudování Marka Šedivého, pod jehož taktovkou orchestr hraje s nenuceným nasazením a elánem. Pozorný poslech odhalí nejen vitální individuální nasazení v sólech, ale také společný tah a bezvadnou souhru. Pochválit je třeba důvtipné tempové odstínění pana dirigenta Šedivého, které bere ohled na sólisty i tanečnický, ale nebojí se zejména v posledním dějství dynamizovat děj promyšlenou kontrastní agogikou.

Obsazení pěveckých rolí bylo v sobotu většinou adekvátní a typově vhodné. Velké poděkování náleží Martinu Gurbaľovi, který zachránil inscenaci za ochořelého Františka Zahradníčka. Ač ostravský umělec zpíval sám v hlasové indispozici, jeho výkon byl báječný. Mařence Soni Godarské nechybí osobní kouzlo a jevištní charisma. Má dozlatova zbarvený hlas, který je dynamicky nosný a bohatý na výraz. Slovenská sopranistka si musí jen hlídat větší srozumitelnost v emocionálně vypjatých pasážích.

Sopranistka Soňa Godarská jako Mařenka. (Foto: Martin Popelář)

Jejího milého ztvárnil kanadský rodák Philippe Castegner, jehož domovskou scénou je v současné době divadlo v Plzni. Tenorista bohužel nenašel ke své postavě zatím správnou cestu. Jeho Jeník byl křečovitý, rtuťovitý, působil chladně a strojeně. Castegner sice má solidní hlasový fond, ale představitelsky do postavy světzalného syna Míchy, ještě nedozrál. Potěšil ale pěknou výslovností češtiny.

Martin Štolba a Eva Dřízgová-Jirušová vytvořili dobře sehraný a báječně sezpívaný manželský pár. V obou případech šlo o pojetí spolehlivé, přirozené a naprosto přesvědčivé. Podobná slova lze uvést i na adresu Petera Svetlíka, Karolíny Levkové a Romana Vlkoviče, kteří svůj komediantský crazy výstup předvedli s podobným gustem jako jejich kolegové ve čtvrtek. Sladěnou dvojici představili taktéž Petr Urbánek a Dominika Škrabalová, která i na malé časové ploše potvrdila svou pověst jedné z nejvýraznějších operních nadějí mladé generace.

Velký ohlas měl Vašek Ondřeje Koplíka. A není to jen proto, že je tato postava Smetanou báječně napsána. Koplík v postavě koktavého mladíka uplatnil své zkušenosti z předních operních scén (Vaška v současné době hraje ve všech třech národních divadlech České republiky). Kromě výrazného komediálního talentu tohoto pěvce charakterizuje nádherně prokreslený medový tenor, který zní okrouhle ve všech polohách. Pohybové nadání a herecká jistota ve spojení s bohatým hlasovým fondem Koplíka vedly k výsledku samozřejmému, štedrému na pohotovost detaily v mimice, flexibilních gestech i výstižné pěvecké charakteristice. Z inscenace Prodaná nevěsta. (Foto: Martin Popelář)

Ostravská inscenace Prodané nevěsty dokázala spojit různorodé prvky nenásilným a docela elegantním způsobem. Je to pořád klasika, ale nikoli suchopárná, zkostnatělá puritánská záležitost, která baví pouze tím, že Vašek koktá a Kecal balamutí lidi. Představení má interaktivní rozměr, který není vynucený. Pozorný divák si zřejmě všimne, že účinkující se na scéně cítí komfortně a mohou se vyjádřit i prostřednictvím výrazných individuálních výkonů.

A to, že si inscenátoři udělali z některých věcí legraci? Komická zpěvohra s podobným dějem něco takového dokáže bez starosti

unést. Divák, který nemá předsudky, si novou ostravskou inscenaci dokáže vychutnat. Opírá se totiž – jak jsem již zmínili v úvodu – pořád a především o kvalitní divadlo, kterým jsou prvotřídní herecké i pěvecké výkony, brilantní hudební nastudování a kreativní choreografie, scéna a režie.

URL | <https://www.ostravan.cz/77145/druha-premiera-prodane-nevesty-proc-bychom-se-netesili-kdyz-se-hraje-zpiva-a-tanci-s-takovym-gustem/>

[« zpět na začátek](#)

© NEWTON Media, a. s., tel.: +420 225 540 801-2, www.anopress.cz, obchod@anopress.cz